

2008 - 2016

DRUŠTVO PRIJATELJA PRIRODE
EKO ELEMENT BUGOJNO

BUGOJNO

- Grad Bugojno se nalazi u **Skopaljskoj kotlini** na 569 metara nadmorske visine, u području gornjeg toka rijeke Vrbas, između gradova **Gornji Vakuf - Uskoplje i Donji Vakuf**.
- Nalazi se u Kantonu Središnja Bosna u FBiH
- Ima oko **36 000** stanovnika koji žive na površini od 361 km²
- Poznato je još iz rimskog doba - U Bugojnu na lokalitetu Pod nađen je trenutno **najstariji pisani spomenik** na području Bosne i Hercegovine. Datira iz 6. vijeka p. n. e. i riječ je o jednoj keramičkoj posudi

SKI CENTAR ROSTOVO

PANORAMA BUGOJNA

GIMNAZIJA

POSLOVNI CENTAR

KSC

DUBOKA

KOPRIVNICA

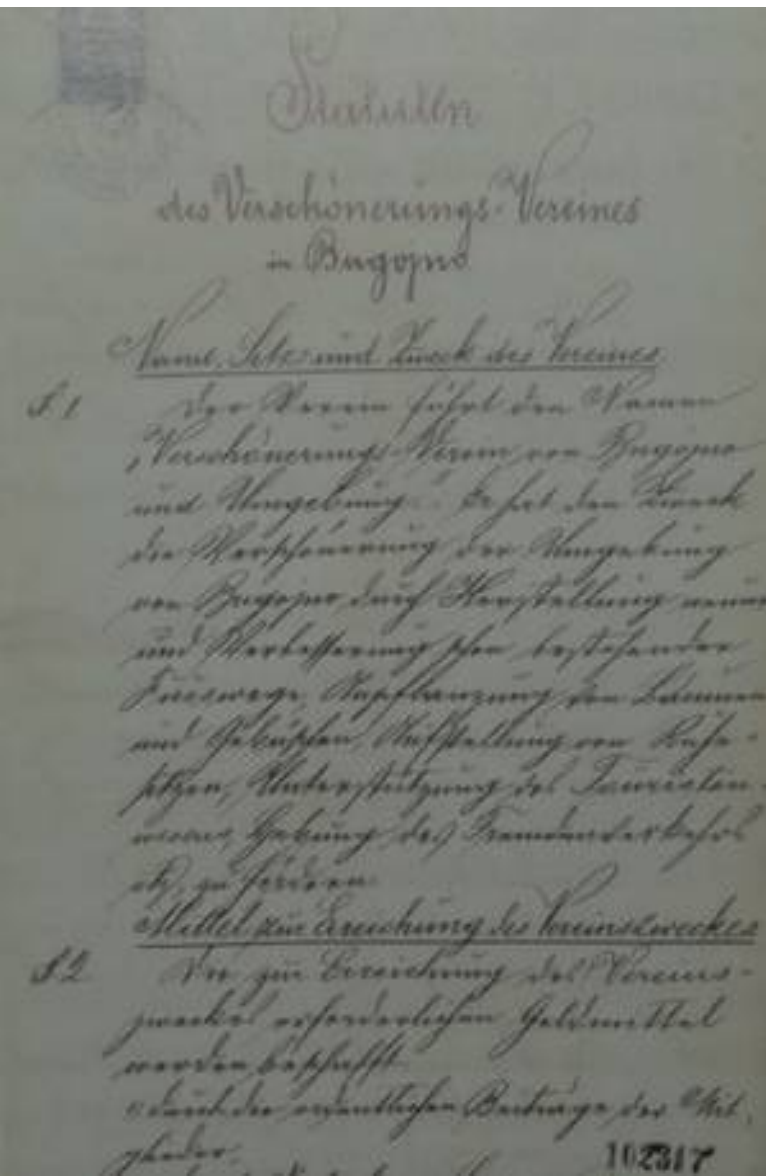

KAMENI SVATOVI

"Verschönerungs Verein in Bugojno"

Formirano 1894. godine

- Gradnja novih i održavanje postojećih puteva
- Zasađivanje biljaka
- Pošumljavanje
- Izgradnja novih parkova
- Unapređenje turizma

“Prijatelji Prirode Eko Element Bugojno”

2008

Formirano 2008. godine

- nestranačka, nevladina i neprofitna udruga
- zaštita i unapređenje životne sredine
- zagovaranje principa održivog razvoja
- učešće javnosti u donošenju odluka o životnoj sredini

“Obnova zelenih zona u urbanom dijelu Bugojna”

2009

- Posađeno je oko 5000 različitih sadnica cvijeća i žbunja
- Edukacija građana, radionice u školama
- Izgrađena pješačka staza

**Prijatelji prirode
EKO ELEMENT
Bugojno**

Povodom Dana Planete Zemlje, a u sklopu projekta
"Obnova zelenih zona u urbanom dijelu Općine Bugojno",
UG Prijatelji prirode "EKO ELEMENT" vas poziva na predavačko-radionice

**"Oholiš, održivi razvoj i
zaštita okoliša u svakodnevnom životu"**

keje će se održati u sobotu, 25.04.2009. u maloj sali KSC-a
Bugojno sa početkom u 17:00 sati.

Predavači:
Rijet Tibeica
Association for protection and advancement of
environment, nature and health
EKO TIM Sarajevac

Elinor Isahić
Projekt koordinatorka
UG Pristupi prirode
EKO ELEMENT Bugojno

REGIONALNI CENTAR ZA OGDUS
za Bosnu i Hercegovinu

Sida

Earth Hour 2009

- Prvi put u BiH ova akcija je provedena u Bugojnu pod motom „Sat mraka za svjetliju budućnost“

Akcija pokrenuta 2007. godine u Sidneju

UGASITE SVJETLO ZA DOBROBIT PLANETE

U subotu, 28. marta 2009. u 20:30 sati, gradovi širom svijeta isključice svjetla na jedan sat u okviru akcije "Sat za našu planetu" i tako poslati snažnu globalnu poruku da je moguće nešto preduzeti protiv klimatskih promjena. Uključimo se!

EARTH HOUR je najmasovniji svjetski izraz pozitivne energije, planetarni fenomen koji je ujedinio ljude svih nacija i vjeroispovjesti sa jasnim ciljem - udružili se u borbi za očuvanje naše planete.

Podsticanje čitavih gradova da učine ovaj jednostavan korak, u trajanju od samo jednog sata, šalje snažnu poruku svijetu o urgentnosti pronalazačenja rješenja za problem klimatskih promjena i pokazuje da svako može doprinjeti da se ovaj svijet učini boljim.

Sve je počelo 2007. godine, kad je 2.2 miliona domaćinstava i kompanija u Sidneju, u martu 2007. godine ugasio svoja svjetla na sat vremena. Godinu dana kasnije, ova akcija se proširila na 370 gradova u preko 35 zemalja i 18 vremenskih zona, a kampanja je prerasla u globalni pokret za održivi razvoj. Između 50 i 100 miliona ljudi je prošle godine ugasio svjetlo, uključujući svjetske znamenitosti među kojima su Golden Gate most u San Francisku, rimski Koloseum, hotel Džumeira u Dubaju, Coca-Cola bilbord na Tajm Skveru u Njujorku... - svi su bili jedan sat u mraku!

Prijatelji prirode "EKO ELEMENT" poziva sve stanovnike Bugojna da daju svoj doprinos ovoj akciji gašenjem svjetla u svojim stambenim i poslovnim objektima **u subotu, 28. marta od 20:30 do 21:30 sati.** Isključimo svjetla jedan sat i budimo dio ujedinjenog svijeta!

SAT MRAKA - ZA SVJETLIJU BUDUĆNOST

“Stubovi za plakatiranje i javno oglašavanje”

- Smanjenje onečišćenja životne sredine
- Sačuvati gradsko zelenilo i drvored
- Izgrađeno je 5 stubova za plakatiranje

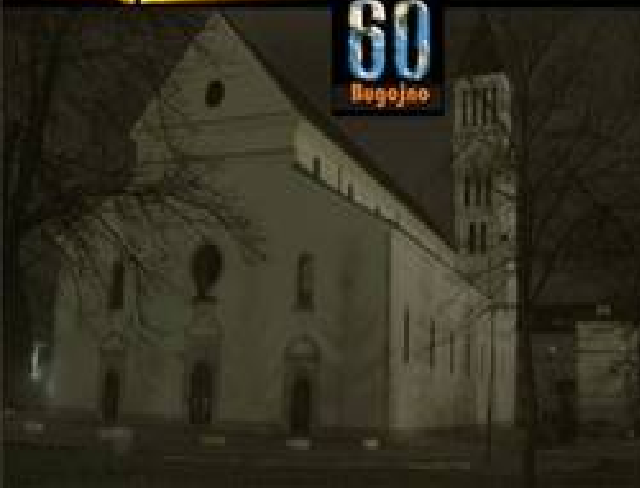

Earth Hour 2010

- Pridružuju se Sarajevo, Banja Luka...
- Sve tri vjerske zajednice u Bugojnu su podržale akciju

„Obnova drvoreda i zelenila Bugojna“

2010

- Posađeno oko 2000 ukrasnih sadnica
- Obnovljen kestenov drvored
- Posađena aleja lipa

- Izvršena kemijska i mikrobiološka analiza pritoka Vrbasa
- Koliko naseljena mjesta zagađuju?

„Građani grade grad“

2010

- Eko Elementu je povjeren ekološki dio u izradi Strategije razvoja Općine Bugojno

			ZELNI TELEFON 061 - 490 - 610	
	REVIZIJA STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE BUGOJNO			<i>Da li ste se uključili?</i>
	Prisustvujte okruglim stolovima koje ćemo organizovati:			
	-za NUO i insistucije grada -datum i vrijeme - sala Lovackog doma			
	-za srednjoskolce - datum i vrijeme - Gimnazija Bugojno			
	-za zensku populaciju - datum i vrijeme - sala Lovackog doma			
Posložimo kockice!	sudjelujte u reviziji strategije razvoja!			
Stavovi i sadržaj ovih materijala ne odražavaju nužno stavove SDC-a i UNDP-a.				

BELLS pokret

(Balkan Environment Life Leadership Standard)

- Pravo građana na zdravu životnu sredinu
- Prikupljeno 10 000 potpisa
- Priznanje “Uvaženi ambasador okoliša”

„Očistimo zemlju u jednom danu“

2011

- Učešćem na Balkanskoj konferenciji u Sloveniji, BiH se priključila u globalnu akciju „Očistimo zemlju u jednom danu“ – **Let's do it!**

Let's

do it!

Earth Hour 2011

UGASITE SVJETLO ZA DOBROBIT PLANETE

U subotu, 26. marta 2011. u 20.30sat, građovi širom svijeta ugasiće svjetla na jedan sat u okviru akcije "Sat za našu planetu" i tako pošalju snažnu globalnu poruku da je moguće nešto preduzeti protiv klimatskih promjena. **UKLJUČIMO SE!**

EARTH HOUR

EARTH HOUR je najmasovniji izraz pozivine energije, planetarni fenomen koji je sjedinio ljude svih nacija i rjevnopovijesti sa jasnim ciljem - ustručiti se u borbi za očuvanje naše planete i održivu budućnost.

Društvo prijatelja prirode "EKO ELEMENT" poziva sve stanovnike Bugojna da daju svoj doprinos ovoj akciji, gašenjem svjetla/reklama u svojim stambenim i poslovnim objektima

u subotu, 26. marta od 20:30 do 21:30 sati.

Isključimo svjetla jedan sat i budimo dio ujedinjenog svijeta

SAT MRAKA - ZA SVJETLIJU BUDUĆNOST

BUGOJNO - SAT ZA NAŠU PLANETU 2011

EARTH HOUR

„Milijarda zelenih djela“

2011

- Obilježen DAN PLANETE ZEMLJE
- Posađeno 500 sadnica u partnerstvu sa OSCE

Zajednička akcija za ozelenjavanje industrije

- Monitoring ponašanja industrija
- Obaveze iz Okolišne dozvole

2012

IPA projekat formiranja „Watchdog“ grupe za monitoring ponašanja industrija u odnosu na zahtjeve iz Zakona o zaštiti okoliša, odnosno zahtjeve iz izdatih okolinskih dozvola. EKO ELEMENT vrši monitoring industrija na području SBK u aktivnom partnerstvu sa vladom u rješavanju problema industrijskog zagađenja.

Područje implementacije projekta

- Deset kantona u FBiH (Unsko-sanski, Posavski, Tuzlanski, Zeničko-dobojski, Bosansko-podrinjski, Srednjobosanski, Hercegovačko-neretvanski, Zapadnohercegovački, Kanton Sarajevo i Hercegobosanski kanton).

Vrijeme trajanja projekta

- 21 Decembar 2010. godine - 21 Junij 2012. godine.

Očekivani rezultati

- Izgrađeni kapaciteti OCD-a za monitoring ponašanja industrije u skladu sa okolinskim dozvolama;
- Vlada i OCD-i zajednički rješavaju specifične okolišne probleme koje uzrokuju industrije;
- Identificirane kompanije kojima je potrebna okolišna dozvola, kao i industrije koje se ne ponašaju u skladu sa izdatom okolišnom dozvolom.

COOR
centar za okolišni održivi razvoj

icva
Institucija Civilna Civilna
Kulturna i društvena
Tehnološki i naučni centar
Tel: +387 21 334 100
Fax: +387 21 334 101
e-mail: info@icva.ba

EA
EUROPEAN UNION
Prijetelji prirode EKO ELEMENT

ZAJEDNIČKA AKCIJA ZA "OZELENJAVANJE" INDUSTRIJE

Maj 2011.

„Očistimo zemlju u jednom danu“

2012

- poticaj građanima i nosiocima vlasti na odgovornije ponašanje kada je u pitanju opća čistoća i zaštita okoliša

Earth Hour

2012

EARTH HOUR

**Go Beyond the Hour
We Can. We Will. Will You?**

#wewill

SAT MRAKA ZA SVJETLIJU BUDUĆNOST

Subota, 31.03. 2012 20:30 - 21:30

“10 000 sadnica za Bugojno”

2012

„Ekološko obrazovanje za održivi razvoj“

2012

- Cilj projekta je inicijativa za uvođenje ekoloških sadržaja u sve predmete nastavnog plana i programa
- 10 gradova SBK

EKOLOŠKA EDUKACIJA
ZA ODRŽIVI RAZVOJ

PRIRUČNIK ZA
NASTAVNIKE

- Integracija ekoloških tema u
postojeći nastavni plan i program
u nižim razredima osnovnih škola

Earth Hour

2013

**UGASIMO SVJETLO BAR JEDAN SAT I
TAKO BUDIMO DIO
UJEDINJENOG SVIJETA**

**23. marta 2013.
od 20:30 do 21:30**

SAT ZA PLANETU ZEMLJU

Eko Element svake godine dodjeljuje dvije studentske stipendije

“Zelena ostrva Bugojna” 2013

- Cilj kampanje – ukazati na negativan utjecaj nepravilnog odlaganja otpada
- Partnerski program Eko Elementa, Općine Bugojno, JP Čistoća i FZZO FBiH

**ODRŽIVO
GOSPODARENJE
OTPADOM**

IZBJEGNIMO
stvaranje otpada

SMANJIMO
količinu otpada

RAZDVOJIMO
otpad

RECIKLIRAJMO
otpad

ODLOŽIMO
otpad

jedan od najvećih
izazova današnjice

Organizovanim i dobro osmišljenim sistemom upravljanja otpadom, postižu se pozitivni ekonomski efekti i smanjuju negativni utjecaji na životnu sredinu, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, predjele i prirodna dobra.

PONOVNOM UPOTREBOM I
RECIKLIRANJEM OSTVARUJU SE
OGROMNE UŠTEDE ENERGIJE:

95% kod aluminija
90% kod plastike
60% kod papira i kartona
33% kod stakla

GOSPODARENJE OTPADOM
U 21. STOLJEĆU ZNAČI

PRAVILNO
prikupiti
rasporediti i
preraditi

odvojeno prikupljene materijale
na način koji neće ugroziti potrebe
budućih generacija.

**SANITARNA
DEPONIJA
POSLEDNJA
FAZA**
u cjelovitom sistemu
upravljanja otpadom!

 Fond za zaštitu okoliša
Federacije BiH

**ČISTOĆA
BUGOJNO**

eko elementa
Prijatelji prirode EKO ELEMENTA

 Fond za zaštitu okoliša
Federacije BiH

**ČISTOĆA
BUGOJNO**

Earth Hour

2014

Malo mraka za svjetliju budućnost

Ugasimo svjetlo bar jedan sat i tako budimo dio ujedinjenog svijeta.

Earth Hour 29.03.2014.
u 20.30 - 21.30h

jure yukadin
PHOTOGRAPHY

“Vrbas – naša rijeka”

2013

- Uspostavljanje nezavisnog Laboratorija za fizičko-kemijsku analizu vode
- Otvaranje Resursnog Centra

Nezavisni

LABORATORIJ

za fizičko-hemijsku
analizu voda

- Praktična obuka u laboratoriji

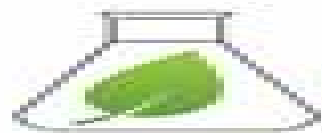

Uspostavljena saradnja svih ekoloških NVO, lokalnih zajednica, donatora i međunarodnih organizacija iz sliva rijeke Vrbas

Certifikate je dobilo 27 polaznika obuke za rad u laboratoriji za fizičko – kemijsku analizu vode

AGROLAB

EUROPE

Uspostava Resursnog Centra Bugojno

Prije

Poslije

“Snaga različitosti”

2014

- Cilj projekta je podržati inicijative usmjerene na promicanje međuetničkog dijaloga među učenicima, nastavnicima, kao i pripadnicima multietničkih zajednica
- All Jazera Balkans - novine – prilozi o životu ljudi u lokalnoj zajednici

PROJEKT SNAGA v RAZLIČITOSTI

“Ovaj projekat je omogućila veliku kušna podrška američkog naroda putem Američke ambasade u Sarajevu.”

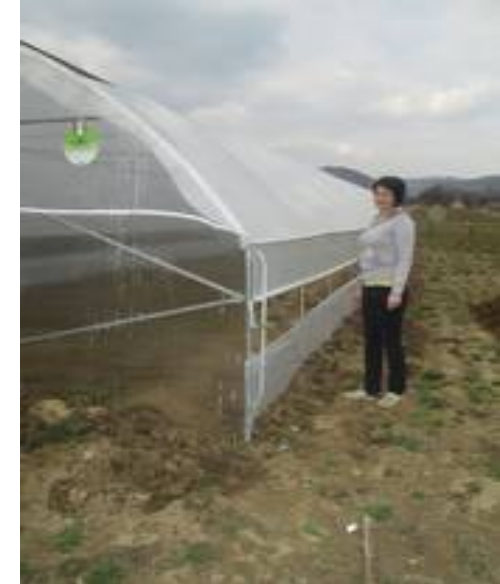
“Osnaživanje žena kroz plastičnu proizvodnju”

2014

-samofinanciranje i samozapošljavanje žena
obezbjeđenjem plastenika sa sistemom
za navodnjavanje, uz odgovarajuću obuku
o plastičnoj proizvodnji

**PLASTENIČKA
PROIZVODNJA**

“Osnaživanje žena kroz plasteničku proizvodnju”

2015

“Osnaživanje žena kroz plastičnu proizvodnju”

2015

Projekt "Zeleni krov"

Earth Hour

2015

- Najveća volonterska akcija na Planeti koja promovira energetska efikasnost

UGASIMO SVJETLO JEDAN SAT ZA DOBROBIT PLANETE
SAT ZA PLANETU ZEMLJU

60+

EARTH HOUR

PROMJENIMO
KLIMATSKE PROMJENE

POSJETITE EARTHHOUR.ORG

28. MART 2015.
20:30 - 21:30

POZIVAMO SVE STANOVNIKE BUGOJNA
DA DAJU SVOJ DOPRINOS OVOJ AKCIJI !

Pokrenut mehanizam uključivanja OCD u BiH u proces programiranja IPA II

2015

SEKO ETE BIH – Programiranje IPA fondova u oblasti okoliša, energije i transporta

2016

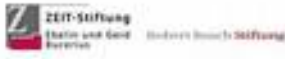
EU PROJEKT

Jačanje procesa pristupanja EU u sektoru okoliša
uspostavljanjem Sektorskog Konsultativnog mehanizma
u oblasti okoliša, transporta i energije u BiH (**SECO ETE BH**)

UDRUŽENJE
AARHUS
CENTAR U BIH

Izrada studije održivosti laboratorije 2016

**ZAVRŠNI DOGAĐAJ PROJEKTA
"IZRADA STUDIJE ODRŽIVOSTI
LABORATORIJE ZA FIZIČKO - HEMIJSKU
ANALIZU ZEMLJIŠTA"**

**SRIJEDA, 7.10. u 18h
Resursni Centar Bugojno**

Earth Hour 2016

Projekt "Za ljepšu budućnost" 2016

EDUKACIJA ZA PROSVJETNE RADNIKE, RODITELJE I UČENIKE

Akcija protesta protiv izgradnje HE na rijeci Sani

Zanimljivi odgovori učenika III razreda na pitanje

Kako bi ti zaštitio/la prirodu?

- Pa ja bi skoro svaki dan čuvala svoju okolinu
- Ja bi zaštitio prirodu kamerom
- Zaštitio bi prirodu od otpadaka, dima i zagađenih piva
- Pa ja bi skoro svaki dan otišla tamo da očistim, ako mi je daleko onda bi išla svake sedmice
- Zabranio da puše roditelji cigarete

